

Cirkulärnr: 1997:79
Diariernr: 1997/1425
Handläggare: Anita Sundin
Sektion/Enhet: Vård och Omsorg
Datum: 1997-05-20
Mottagare: Individ- och familjeomsorg
Rubrik: Ändringar vad gäller internationella adoptioner

Ändringar vad gäller internationella adoptioner

Från den 1 juli 1997 gäller nya regler vid internationella adoptioner. Ändringarna är föranledda bl a av att Sverige anslutit sig till Haagkonventionen om skydd av barn och samarbete vid internationella adoptioner (1997:191). Vissa ändringar görs också i socialtjänstlagen (SoL). Lagen om internationell adoptionshjälp (1979:552) ersätts av lagen om internationell adoptionsförmedling (1997:192). Till grund för riksdagsbeslutet ligger regeringens proposition (1996/97:91) Internationella adoptionsfrågor samt socialutskottets betänkande 1996/97: SoU 15.

I detta cirkulär tas några för kommunerna centrala frågor upp. Utförlig information ges/kommer att ges till kommunerna av Statens nämnd för internationella adoptionsfrågor (NIA).

De huvudsakliga frågeställningarna för kommunerna är följande:

- Medgivandet (25 § SoL) om att ta emot ett barn i syfte att adoptera det upphör att gälla *först efter två år*. Den förlängda giltighetstiden innebär en arbetsbesparing för kommunerna. Samtidigt införs en *anmälningsplikt* för den eller de som vill adoptera. Om omständigheterna ändras är de skyldiga att anmäla detta till socialnämnden. Medgivandet skall återkallas om förutsättningarna för detta inte längre föreligger.
- Då ett barn utsetts till familjen skall socialnämnden (25 § SoL) pröva om den skall ge sitt samtycke till att adoptionsförfarandet får fortsätta. Detta är ett nytt inslag i adoptionsprocessen, föranledd av Haagkonventionen. Prövningen skall ske skyndsamt och senast inom två veckor från det att den eller de som önskar adoptera kommit in med en anmälan om att ett barn utsetts. *Beslutet att ge samtycke bör delegeras till tjänsteman*. Det bakomliggande skälet till detta är självfallet att de barn som lämnas för adoption oftast befinner sig i utsatt läge. Onödiga tidsfördröjningar får inte ske. I

socialutskottets skrivningar sägs att "i normalfallet bör handläggningen kunna gå betydligt snabbare än fjorton dagar. Tiden för prövning av ärendet bör enligt utskottet kunna förlängas endast om synnerliga skäl gör det nödvändigt. Avgörandet skall kunna skjutas upp om anmälan måste kompletteras eller om socialnämnden i undantagsfall behöver inhämta ytterligare information i ärendet, t ex från NIA, eller inte kan få kontakt med adoptionssökandena." *Beslut att inte ge samtycke kan inte delegeras till tjänsteman men däremot till utskott (47 § SoL).*

- Adoptionsorganisationerna har inte längre rätt att göra en "egen" prövning av familjens lämplighet att ta emot ett barn för adoption. Denna prövning skall enbart göras av socialnämnden. Organisationernas prövning av familjerna har kommit att ses som en överprövning av nämndens beslut. Denna möjlighet tas nu bort. Det enda godtagbara skälet för en organisation att vägra adoptionsförmedling är nu att organisationen inte har någon adoptionskontakt som accepterar ansökan. Den eller de sökande kan i dessa fall vända sig till NIA för att få ärendet prövat.

De som önskar ytterligare och/eller fördjupad information om regeländringarna kan vända sig till Statens nämnd för internationella adoptionsfrågor (NIA), tfn 08-651 92 92, fax 08-650 41 10.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Vård och Omsorg

Anita Sundin